

BOUWCIRCULAIR BUNDELT INSTRUMENTEN IN EEN ROUTEKAART VOOR GEMEENTEN RICHTING 2030

DE BEWEGING BOUWCIRCULAIR STREEFT NAAR DUURZAME MATERIALEN IN BOUWPROJECTEN VIA HET REDUCEREN VAN CO2 EN HET GEBRUIK VAN CIRCULAIRE GRONDSTOFFEN. HET NETWERK VERBINDT OPDRACHTGEVERS EN MARKTPARTIJEN DOOR ONDER ANDERE BIJEENKOMSTEN, CURSUSSEN EN PROJECTEN TE ORGANISEREN EN PRAKTISCH TOEPASBARE INSTRUMENTEN TE ONTWIKKELEN. DIE INSTRUMENTEN ZIJN NU ONDERGEBRACHT IN HET CIRCULAIRBOUWBESLUIT, EEN VRIJ BESCHIKBARE ROADMAP VOOR GEMEENTEN RICHTING 2030. "VOLG JE DE NEGEN STAPPEN DAARIN, DAN HAAL JE DE DOELSTELLINGEN VAN 2030", VERZEKERT DAAF DE KOK, MEDE-INITIATIEFNEMER VAN BOUWCIRCULAIR.

TEKST: MARK BOS

De Kok ziet het behalen van de doelstellingen van 2030, halveren van het gebruik van primaire grondstoffen en een reductie van de CO2-uitstoot met 49 procent ten opzichte van 1990, positiever in dan de monitoren van het Planbureau van de Leefomgeving. "Op basis daarvan lijkt het dat we sneller moeten lopen. Kijk, het is moeilijk om in beweging te komen, maar ik heb het gevoel dat we dat langzamerhand allemaal wel zijn. Daardoor zullen de volgende stappen ook sneller gaan, dat is een vanzelfsprekend proces." Hij vervolgt: "De noodzaak tot versnellen suggereert in mijn ogen dat er onvoldoende bewustzijn is. Dat zal ongetwijfeld bij een groot aantal zo zijn, maar bij de belangrijke organisaties als opdrachtgevers en grote ondernemingen zie je dat ze allemaal

bezig zijn met de circulaire economie. En dat ze doelstellingen voor 2030 hebben geformuleerd. Bovendien impliceert versnellen dat je het anders moet doen en daar is iedereen wel mee bezig. Maar je moet dan ook weten hoe."

Negen stappen

Nu dat bewustzijn beter op orde is, gaat het netwerk zich veel meer richten op de instrumenten die voor gemeenten de doelstellingen van 2030 binnen handbereik brengen. Ze zijn verzameld binnen de negen stappen van het CirculairBouwbesluit (CB), die de 250 leden met hun ketens de afgelopen jaren hebben ontwikkeld. "Als we dit met zijn allen zo doen, dan halen we die doelstellingen, daar ben ik van overtuigd", zegt De Kok.

Om die negen fases van het CB succesvol te kunnen doorlopen, reikt BouwCirculair dus instrumenten aan. Die zijn vorig jaar ontstaan vanuit de Circulaire Spurt van het netwerk, aangevuld met bestaande instrumenten. Uit de veertig tot vijftig tools die daaruit voortkwamen, is op basis van uitgangspunten zoals uniformiteit, gedragen door de gehele bouwketen en vrije toepasbaarheid, een selectie gemaakt.

Zo kan een gemeente de doelstellingen halen door:

- jaarlijks een Ambitiweb sessie te organiseren
- als organisatie de CO2-prestatieladder te certificeren
- voor elk project een circulaire OntwerpVariant te maken
- het Moederbestek.nl in het basisbestek te implementeren
- de minimale eisen van SloopCirculair aan te vragen.

Het is daarbij van belang dat de opdrachtgevers:

- meedoen met de regionale ketenaanpak
- de proeftuinen ondersteunen met projecten
- meehelpen met het registreren, valideren en monitoren van projecten
- meehelpen de emissies op de bouwplaats te minimaliseren.

Moederbestek

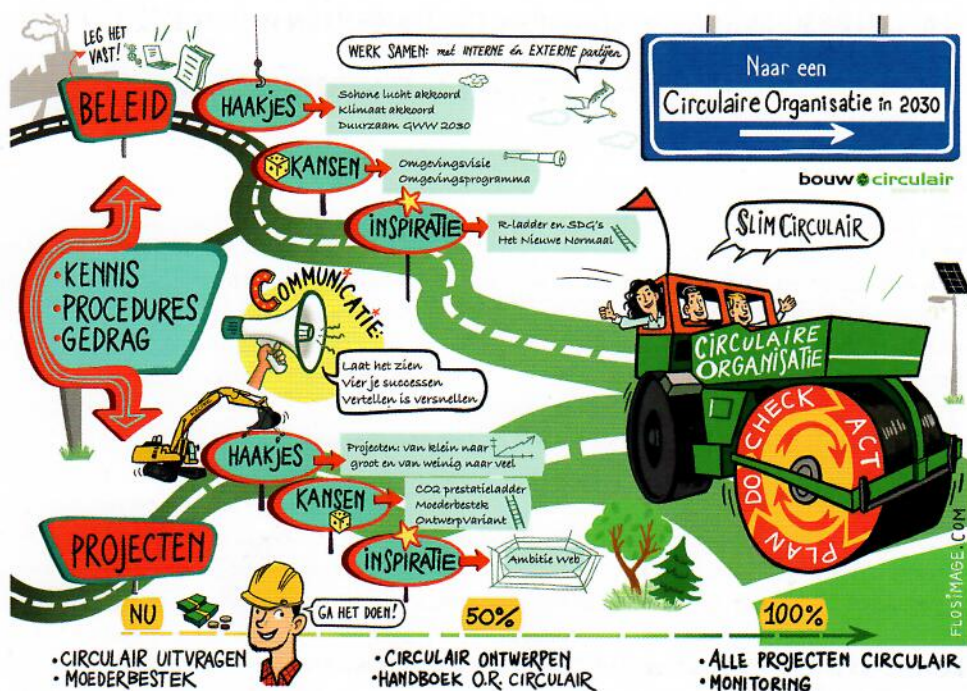
Eén van de instrumenten in die stappen is het Moederbestek, waarmee de opdrachtgever de eisen met betrekking tot duurzaamheid zoals circulariteit

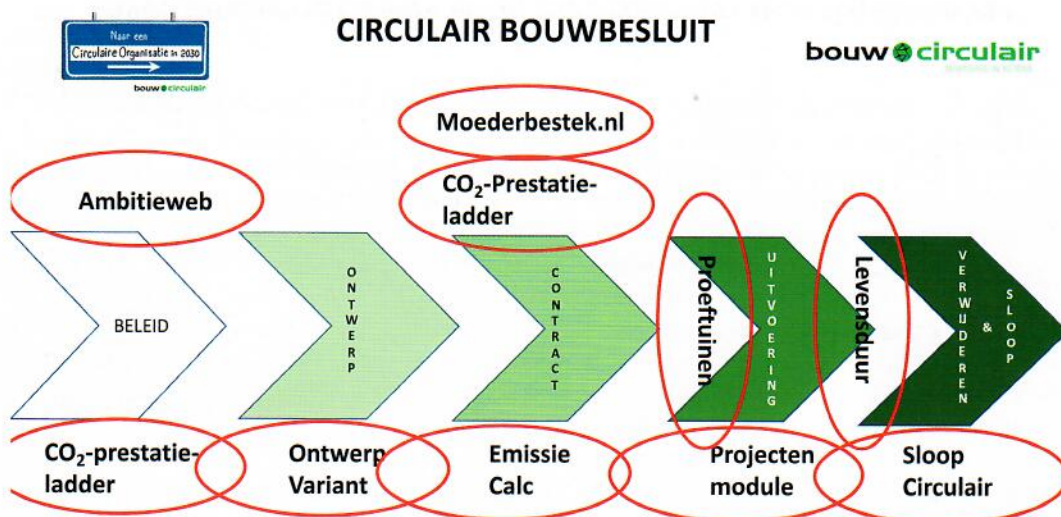
en CO2-reductie, kan concretiseren. Op dit moment gebruikt zestig procent van de gemeenten het Moederbestek van BouwCirculair. De Kok becijfert dat als iedereen het Moederbestek zou toepassen, je op het gebied van beton en asfalt, verreweg de twee belangrijkste onderdelen in de GWW-sector, vijftien tot twintig procent reductie haalt. "Dan hebben we nog zeven jaar om dat op te hogen naar dertig tot veertig procent en dat is technisch mogelijk", verwijst hij naar de vanzelfsprekende versnelling die optreedt als het proces op gang is.

In de ontwerpfase is daarnaast de komende jaren heel veel winst te boeken, betoogt De Kok. "Met slimmer en circulair ontwerpen is dat in mijn ogen al snel tien procent. Dan zit je met het Moederbestek erbij al op veertig tot vijftig procent. En die extra tien procent kun je op diverse manieren halen, met name door het minimaliseren van emissies op de bouwplaats. Dat levert ook al snel vijf tot tien procent op. En je kunt met proeftuinen een slag slaan. Of door je ambitie hoger te stellen en niet de Moederbestek-eisen, maar een hoger percentage uit te vragen."

"Dan neem je nog niet de groei mee die gepaard gaat met de urgentie en met de ambities die we de komende jaren formuleren. En alle innovaties die nog doorbreken." Het sterkt De Kok in het vertrouwen dat we op de goede weg zijn richting 2030. "De noodzaak is niet zozeer om te versnellen, maar om nog beter samen te werken en de benodigde instrumenten te implementeren. Als dat lukt, dan halen we die doelstelling ook wel."

>>

Het geheel van instrumenten waarmee een gemeente de circulaire doelen van 2030 kan behalen.

Het CirculairBouwbesluit

en de instrumenten komen uitgebreid aan de orde op het Circulaire Openbare Ruimte Congres op 15 juni in Rotterdam. Daaf de Kok leidt tijdens dat congres bovendien twee debatten, waarin hij met vertegenwoordigers van gemeenten discussieert over hoe je je organisatie circulair kunt inrichten en over hoe je als gemeenten circulair kunt inkopen en aanbesteden. Daarnaast organiseert BouwCirculair in het najaar De Dag van de Circulariteit, een kennis- en inspiratie evenement voor professionals die een bijdrage leveren aan de doelstellingen naar een circulaire- en CO₂ arme economie.

Enkele instrumenten uitgelicht

Om de doelstellingen van 2030 te halen, moeten negen stappen worden doorlopen. De instrumenten van het CB helpen de gemeenten daarbij. We lichten er een paar kort uit. De instrumenten zijn deels nog in ontwikkeling en worden de komende tijd opgeleverd en daarna uitgebreid.

AmbitieWeb:

Het Ambitiweb is een visuele weergave van de duurzaamheidsthema's en de daaraan gekoppelde ambitieniveaus. Het Ambitiweb helpt om de ambities in één oogopslag helder te maken en moet jaarlijks in een sessie worden vastgesteld. "Hiermee stel je structureel de duurzaamheid in je hele organisatie vast."

CO₂-prestatieladder:

"Hiermee creëer je inzicht in de uitstoot van je organisatie. Met het certificaat verplicht je jezelf inzicht te geven hoe jouw bedrijfsvoering ervoor staat op CO₂-gebied. "Als je dat eist van je aannemers, moet je dat zelf ook doen."

OntwerpVariant:

Met de Ontwerpvariant kun je voor ieder projectontwerp circulaire varianten maken, het instrument geeft een transparante, objectieve, kwantitatieve maatstaf voor duurzaamheid in het ontwerp en biedt inzicht hoe je de milieu impact in het ontwerp significant kunt reduceren.

Moederbestek:

Het Moederbestek is een duurzame aanvulling op de RAW-systematiek en formuleert de eisen waaraan duurzame producten moeten voldoen wat betreft het verhogen van de circulariteit en het verlagen van de CO₂-emissie. Ook zijn er eisen opgenomen hoe om te gaan met vrijgekomen materialen ten aanzien van hergebruik en recycling om de circulariteit van producten te waarborgen.

SloopCirculair:

Op de website van dat instrument zijn de minimale eisen te vinden voor circulair slopen: uniforme minimeisen voor sloop die een opdrachtgever kan voorschrijven en criteria voor de sloopaannemer die ruimte bieden voor optimalisering binnen de eigen bedrijfsvoering.

EmissieCalc:

De EmissieCalc is een rekentool voor emissies van bouwprojecten en borduurt voort op de TNO tool voor bouwemissies. Dit webbased instrument maakt bouwemissies vooraf en achteraf inzichtelijk.

Projectenmodule:

In de Projectenmodule voeren opdrachtgever en opdrachtnemer de benodigde informatie in. De certificerende instelling verifieert de duurzaamheid van het project.